

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Hernesz Csaba ügyvéd (7400 Kaposvár, Széchenyi tér 8.) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Sipos Béla ügyvéd (8600 Siófok, Budai N. A. utca 1. I. em. 5.) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű, és a személyesen eljáró **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2007. március 22. napján kelt 5.P.20.502/2005/38. számú ítélete ellen az I. rendű alperes által 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, mellőzi az I. rendű alperesnek 3.610.209 (hárommillió-hatszázötvenezer-kettőszázkilenc) forintban és kamataiban, valamint 480.000 (négy-száznyolcvanezer) forint és 195.000 (egyszázkilencvenötezer) forint perköltségben való marasztalását, és ebben a részében a keresetet elutasítja.

Az ezen felüli fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 99.700 (kilencvenkilencezer-hétszáz) forint elsőfokú és 56.800 (ötvenhatezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 216.600 (kettőszázötvenhatezer-hatszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen a felperesnek 3.610.209 forintot és annak 2005. március 24-től a kifizetés napjáig járó kamatát, valamint 480.000 forint perköltséget. Ezen túlmenően kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.329.035 forintot és annak 2005. március 24-től a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatát, valamint 195.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A felperes hibás teljesítésre és kártérítésre alapított keresetét 3.610.209 forint tekintetében az I. és II. rendű alperesek egyetemleges marasztalása mellett azért találta alaposnak, mert megállapította az I. rendű alperes tagadásával szemben, hogy a felperes megrendelő és a I. rendű alperes vállalkozó között vállalkozási szerződés jött létre a felperes T., Xy utca 2. szám alatti ingatlanán meglévő családi ház felújítási és bővítési munkálataival kapcsolatos építési munkák irányítása, szervezése és kivitelezése tárgyában.

Megállapította azt is, hogy az I. rendű alperes a felperestől több részletben, összesen 6.444.000 forintot vett át a kivitelezési munkákra.

A perben beszerzett igazságügyi építész szakértői vélemény alapján az elvégzett munkák összértéke 4.960.965 forint lenne. A szakvélemény szerint az I. rendű alperes a szerződést hibásan teljesítette, a ki nem javítható hibák miatti értékcsökkenés 992.193 forint, a javítható hibák javítási költsége 618.016 forint. Az I. rendű alperes a II. rendű alperes részére tervezési díj és műszaki vezetés címén 150.000 forintot adott át. Az I. rendű alperes erre tekintettel 3.500.756 forintot számíthat fel jogszerűen, és a felperes által részére átadott összegből 2.939.244 forinttal tartozna a felperesnek. A tervtől eltérő hibás kivitelezés az ingatlan forgalmi értékét a perben beszerzett szakértői vélemény alapján 2.000.000 forinttal csökkentette, így az I. rendű alperes összesen 4.939.244 forintot köteles a felperes részére megfizetni a Ptk. 305.§-a és 310.§-a alapján.

A II. rendű alperes I. rendű alperessel egyetemleges kártérítési felelősségét az 51/2000. (VIII.29.) FVM-GM-KÖVIM rendelet 8.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján állapította meg, a ki nem javítható hibák miatti 992.163 forintos értékcsökkenés, a javítható hibák 618.016 forintos javítási költsége, továbbá az ingatlan forgalmi értékcsökkenés 2.000.000 forintos tétele, így összesen 3.610.209 forint vonatkozásában.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása, a felperes keresetének vele szemben való elutasítása és a felperes perköltségben való marasztalása iránt az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében megismételte azt az elsőfokú eljárásban is előadott védekezését, hogy közte és a felperes között vállalkozási szerződés nem jött létre, a perbeli építkezéssel kapcsolatban semmilyen összeget nem vett át a felperestől, így létre nem jött szerződés alapján át nem vett pénzzel kapcsolatban az I. rendű alperesnek semmiféle kötelezettsége nem állapítható meg. Álláspontja az volt, hogy amennyiben a felperesnek lehet hibás teljesítéssel

kapcsolatos igénye a perbeli építkezéssel kapcsolatban, úgy azt a II. rendű alperessel és a munkálatokat végző egyes kivitelezőkkel szemben érvényesítheti.

A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos:

A másodfokú bíróság ítélete az elsőfokú bíróság ítéletének II. rendű alperesre vonatkozó rendelkezéseit nem érintette. Az elsőfokú bíróság ugyanis az alpereseket egyetemlegesen marasztalta. A kötelezettek egyetemlegessége azonban nem hoz létre szükségképpen egységes pertársaságot (Pp. 51.§-ának a) pontja, Ptk. 337.§-ának (1) bekezdése), ezért az I. rendű alperes fellebbezése a Pp. 52.§-ának (1) bekezdése értelmében a II. rendű alperesre nem hatott ki, az ítéletnek az őt marasztaló rendelkezései fellebbezés hiányában jogerőre emelkedtek.

A felperes az I. rendű alperes marasztalására irányuló keresetét hibás teljesítésre és az ebből eredő kártérítési felelősségre alapította. Az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt jogcím alapján marasztalta az I. rendű alperest részben egyetemlegesen a II. rendű alperessel. Azt állapította meg ugyanis az I. rendű alperes tagadásával szemben, hogy a felperes, mint megrendelő, illetve az I. rendű alperes, mint vállalkozó között vállalkozási (ezen belül építési) szerződés jött létre, amelyet az I. rendű alperes hibásan teljesített. A felperes és az I. rendű alperes közötti jogviszony jogi minősítése azonban téves. A Ptk. 389.§-a szerint vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó valamely dolog tervezésére, elkészítésére, feldolgozására, átalakítására, üzembe helyezésére, megjavítására vagy munkával elérhető más eredmény létrehozására, a megrendelő pedig a szolgáltatás átvételére és díj fizetésére köteles. A Ptk. 402.§-a értelmében az építési szerződés alapján a vállalkozó építési-szerelési munka elvégzésére köteles.

A felperes és az I. rendű alperes nyilatkozatai alapján - helyesen - az állapítható meg, hogy az I. rendű alperes az építkezés lebonyolításával, szervezésével, az építőanyagok beszerzésével, az építési tervek megrendelésével, a kivitelező vállalkozók kiválasztásával, velük - a felperes nevében - a vállalkozási szerződés megkötésével kapcsolatos tevékenység ellátását vállalta a külföldön élő felperessel fennálló baráti viszonyára tekintettel. Az építkezésben résztvevőkkel szemben ő látta el az építető (megrendelő) felperes képviselőt. Az I. rendű alperes kivitelezői tevékenységet nem végzett, ilyenre nem vállalkozott, erre jogosultsága és képzettsége sincs. A felperes és az I. rendű alperes közötti megállapodás tartalma a Ptk. 474.§-a szerinti megbízási szerződésnek felel meg, azaz az I. rendű alperes az építkezéssel kapcsolatos, tipikusan a megrendelőre háruló feladatok elvégzésére, vagyis a rábízott ügy ellátására volt köteles. A megbízást a megbízó utasításai szerint és érdekének megfelelően kellett teljesítenie.

A Ptk. 305.§-ának (1) bekezdése szerint olyan szerződés alapján, amelyben a felek kölcsönös szolgáltatásokkal tartoznak, a kötelezett hibásan teljesít, ha a szolgáltatott dolog a teljesítés időpontjában nem felel meg a jogszabályban vagy a

szerződésben meghatározott tulajdonságoknak. Az I. rendű alperes nem valamely dolog szolgáltatására, hanem egy ügy ellátására vállalt kötelezettséget, ezért vele szemben szavatossági igényeket nem lehet támasztani és a hibás teljesítésből eredő kár megtérítését sem lehet tőle követelni a Ptk. 310.§-a alapján.

Az I. rendű alperes kártérítési felelősségét a megbízási szerződés megszegése esetén a Ptk. 318.§-ának (1) bekezdése és Ptk. 339.§-a alapján lehet érvényesíteni. A bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. Ez a kötöttség nem jelenti azt, hogy ha valamelyik fél a perbeli jogviszony jogi minősítését illetően tévesen rossz jogcímet jelöl meg, azt a bíróság a határozata meghozatalánál ne minősíthesse a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően. Erre azonban csak akkor van lehetőség, ha a helyes minősítéshez valamennyi tény, bizonyíték, adat rendelkezésre áll (EBH2004.1143.).

Arra elegendő bizonyíték állt rendelkezésre, hogy a felperes és az I. rendű alperes között nem vállalkozási, hanem megbízási szerződés jött létre, de a megbízási szerződés megszegéséhez szükséges tényállást - bizonyítékok hiányában - nem lehetett megállapítani, ezért az I. rendű kártérítési felelőssége ezen a jogcímen elbírálni nem lehetett.

A Ptk. 479.§-ának (2) bekezdése alapján a megbízási szerződés megszűnéskor a megbízott köteles elszámolni és ennek keretében a megbízónak mindazt kiadni, ami a megbízás teljesítése céljából vagy eljárása eredményeképpen jutott, kivéve amit abból a megbízás folytán jogosan felhasznált.

A felperes bizonyította az I. rendű alperes tagadásával szemben, hogy 6.440.000 forintot adott át részben euróban, részben forintban az I. rendű alperesnek. Az építész szakértői vélemény szerint az építkezés költségeire az I. rendű alperes 4.960.965 forintot használt fel és 150.000 forintot fizetett a II. rendű alperesnek, így 1.329.035 forintot köteles a felperesnek késedelmi kamatokkal visszafizetni.

A fentieknek megfelelően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatta a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására tekintettel szükségképpen módosult a felperes és az I. rendű alperes közötti pernyertességi arány. A felperes 19, az I. rendű alperes 81 %-ban lett pernyertes. Ezeknek az arányoknak megfelelően módosította a másodfokú bíróság az elsőfokú perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseket a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján. A 6.790.000 forintos pertárgy értékhez képest a felperes 407.400 forint eljárási illetéket és 175.697 forint szakértői költséget előlegezett. A felperes 19 %-os pernyertességére tekintettel az alperest terheli a felperes által előlegezett illetékből 77.400 forint illeték, valamint a

felperes által előlegezett szakértői díjból 33.382 forint szakértői díj viselése. A nagyobb részben pernyertes I. rendű alperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdésére figyelemmel járó ügyvédi munkadíj 210.490 forint lenne, ezekbe az összegbe az alperes által viselendő elsőfokú illeték és szakértői költség tételeit beszámítva a felperest az I. rendű alperes javára 99.700 forint elsőfokú perköltség terheli.

A 4.939.244 forintos fellebbezési pertárgy értékhez képest az I. rendű alperes 73 %-ban lett pernyertes a másodfokú eljárásban, így a felperes a nagyobb részben pernyertes I. rendű alperes javára a pernyertesség mértékéhez igazodóan a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3§-ának (2) és (5) bekezdései alapján köteles 56.800 forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség viselésére.

Az I. rendű alperes személyes költségmentességére tekintettel az állam által előlegezett fellebbezési eljárási illetékből a felperes a Pp. 81.§-ának (1) bekezdése alapján pervesztességéhez igazodó mértékben köteles 216.600 forint le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére azzal, hogy a fennmaradó illetéket az I. rendű alperes személyes költségmentessége folytán, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

P é c s , 2007. október 25.

Dr. Veszeley József s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteriné Dr. Bán Erzsébet s.k. bíró